

BASIN BÜLTENİ

15.10.2025

Elif Esen, ERG raporunu gündeme aldı:

“Bugün eğitime yatırılmayan her bir lira, yarının refahından eksiliyor”

DEVA Partisi İstanbul Milletvekili Elif Esen, TBMM’de düzenlediği basın toplantısında, Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ve TÜSİAD iş birliğiyle hazırlanan “Geleceğin Dünyasına Hazırlanırken Eğitimin Bütçesi: Türkiye’de Eğitim Harcamaları” raporunun bulgularına dayanarak eğitime ayrılan kamu kaynaklarının yetersizliğine dikkat çekti.

Esen, konuşmasında şu ifadeleri kullandı: “Şeklen ücretsiz olduğu ifade edilen devlet okulları eğitimi de Türkiye’de artık yarı özel durumda. Okul aile birliklerinin topladığı yüksek bağışlar, okullardaki eksik hijyen malzemeleri, yüksek kantin fiyatları bunun göstergesi. Oysa kamu, yalnızca bütçe kalemlerinde değil, eşitsizlikleri azaltacak sosyal politikalarda da belirleyici olmalıdır.”

OECD ortalamasının gerisindeyiz

Esen, Türkiye’de kamunun toplam eğitim harcamalarının %78,9’unu, hane halklarının ise %20,3’ünü üstlendiğini belirterek, bu oranın OECD ülkeleri ortalamasının altında olduğunu vurguladı: “Türkiye, eğitimin stratejik önemini kavrasa da finansman dengesinde ciddi bir eksiklik yaşıyor. ERG raporu, kamu eğitim harcamalarının GSYH’nin en az %4-6’sı arasında olması gerektiğini hatırlatıyor.”

ERG raporuna göre Türkiye’de kamu eğitim harcamalarının GSYH içindeki payı %2,6; bu oran, hem üst-orta gelir grubu ortalaması (%4,9) hem de dünya ortalaması (%4,5) seviyesinin oldukça gerisinde.

Okul öncesi eğitimde ciddi ihmal var

Esen, bütçedeki dengesizliğe dikkat çekerek şu verileri paylaştı: “Kamu eğitim harcamalarının yalnızca %6,7’si okul öncesine, buna karşın %34’ü yükseköğretime ayrılmış durumda. Bu tablo, fırsat eşitliğini sağlaması gereken erken çocukluk eğitiminin ihmal edildiğini alenen ortaya koyuyor.”

Beş yaş grubunda zorunlu ve ücretsiz okulöncesi eğitimin ulusal hedef haline getirilmesi gerektiğini belirten Esen, bunun yalnızca eğitim değil, aynı zamanda sosyal adalet politikası olduğunu vurguladı: “Annelerin iş yaşamına katılması, hane gelirinin artması, çocukların sağlık ve beslenme düzeninin iyileşmesi için bu adım şarttır.”

Fiziksel altyapı ve doğrudan öğrenci desteği artmalı

Raporda sermaye giderlerinin payının yalnızca %2,7 olduğuna dikkat çeken Esen, bunun okulların afet dayanıklılığı, dijital altyapı, laboratuvar ve atölye yatırımları açısından ciddi bir açık anlamına geldiğini ifade etti. Ayrıca öğrencilere doğrudan yapılan finansal desteklerin oranının yalnızca %6,5 olduğunu vurguladı: “Eğitimin fiziksel altyapısı güçlendirilirken, okul yemeği, ulaşım, burs ve barınma gibi doğrudan öğrenci destekleri de artırılmalıdır. Bu, eşitsizliği azaltmanın ve hane halkı yükünü hafifletmenin en somut yoludur.”

“Eğitim bütçesi, geleceğimizin refahıdır”

Son olarak Esen, eğitime ayrılan kamu kaynağının kısa vadeli artışlarla değil, çok yıllık, kalıcı bir planlamayla güçlendirilmesi gerektiğini kaydetti: “Eğitim bütçesi yalnızca rakamlar değil; geleceğimizin eşitliği, refahı ve üretim kapasitesidir. Bugün eğitime yatırılmayan her bir lira, yarın daha düşük vergi geliri, daha zayıf teknoloji üretimi ve daha kırılgan bir toplumsal refah anlamına geliyor.”

Esen, Çocuk Hareketi adına üç temel talebi yineledi:

- Eğitime ayrılan kamu kaynağı uluslararası eşik değerlere taşınmalı,
- 5 yaşta ücretsiz ve zorunlu okulöncesi eğitim başlatılmalı,
- Sermaye yatırımları ve öğrenciye doğrudan destekler birlikte güçlendirilmelidir.